

การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนใน จังหวัดแพร่

The Development of Instructional Administration Model for Private Kindergarten Schools in Phrae Province

ดวงกมล สวิง*

Anubalthepkamol_s@hotmail.com

พิตร ทองชั้น**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนเอกชนในจังหวัดแพร่ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนเอกชนในจังหวัดแพร่ และ 3) ศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดแพร่ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย 2) พัฒนารูปแบบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนเอกชน ด้วยเทคนิคเดลฟายจำนวน 3 รอบ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน 3) ทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบโดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 8 คน 4) ประเมินความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 130 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดแพร่ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก มี 11 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. องค์ประกอบหลักที่ 1 ขอบข่ายรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดสื่อการเรียน การสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลงาน และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 2. องค์ประกอบหลักที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน มี 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การระบุเป้าหมาย 2) การจัดทำแผนกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ 4) การส่งเสริมควบคุมกำกับ ติดตามและนิเทศ 5) การตรวจสอบและการประเมินผล และ 6) การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้

*นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

2. การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการทั้ง 8 คน พบว่าทุกคนมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีความเหมาะสม

3. การประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ ในจังหวัดแพร่ ทั้ง 130 คน พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนอนุบาลเอกชน

Abstract

The purposes of the study were as follows: 1) to determine components of instructional administration model for private kindergarten schools in Prare province, 2) to develop the instructional administration model for kindergarten in Prae province, and 3) to test the applicability of this model. The research methodology consisted of four steps : 1) analyze documents concerning the instructional administration model for private kindergarten in order to establish a conceptual frame work, 2) develop the academic administration model for private kindergarten schools with the Delphi technique from 21 experts, 3) test the consensus and feedback from eight experts on kindergarten administrators in Prae province using a group discussion technique, and 4) evaluate opinions of 130 kindergarten administrators. The analysis of the data was accomplished by using percentage, mean, and standard deviation. The median and interquartile ranges were also computed to test each of the agreement postulated in the study.

The results showed that:

1. It was found that there were two major components with 11 sub components of academic administration for private kindergarten schools in Prare province as follows. The first component is the scope of academic administration, consisting of five sub components: 1) curriculum and application, 2) instructional activities, 3) teaching materials, 4) assessment and evaluation, and 5) supervision. The second component is the development process, consisting of six sub components, 6) setting goals 7) strategy planning, 8) implementing the plan, 9) promoting, monitoring, and supervising, 10) monitoring and evaluation, and 11) reflection, report, and application.

2. Based on the focus group discussion, all eight kindergarten administrators strongly agreed with the academic administration for the kindergarten model.

3. The evaluation of 130 kindergarten administrators and educational experts found that the academic administration for the kindergarten model of high level.

Keywords: The Development of Instructional Administration Model; Instructional Administration; Private Kindergarten Schools

บทนำ

การศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาในประเทศไทยมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ก่อนที่จะมีการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนของภาครัฐ โดยเริ่มต้นจากการจัดการศึกษาโดยวัดและบ้าน มาตั้งแต่สมัยโบราณในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199-2231) ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ในสยามเป็นครั้งแรก ดำเนินการสอนหนังสือควบคู่ไปกับการสอนศาสนา (กรมศิลปากร, 2509) ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น การศึกษาเอกชนขยายตัวมากยิ่งขึ้น ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนเอกชนเช่นโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญ ทำให้คนไทยได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศและวิทยาการใหม่ๆ ซึ่งมีส่วนกระตุ้นและเป็นแบบอย่างให้ภาครัฐปรับปรุงการจัดการศึกษาของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของประชาชนมากขึ้น (วุฒิชัย มูลศิลป์, 2516) ใน พ.ศ. 2461 สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรก เพื่อควบคุมโรงเรียนราษฎร์ทั้งปวง โดยมุ่งเหตุผลด้านความมั่นคงเป็นหลัก ซึ่งเป็นปัญหาสืบเนื่องมาจากการปฏิวัติในประเทศจีน ความเป็นชาตินิยมของคนจีนในประเทศไทย (ระลึก ธาณี, 2522) และจากปัญหาโรงเรียนจีนหลายแห่งได้ใช้โรงเรียนเป็นแหล่งสอนลัทธิการเมืองซึ่งขัดแย้งต่อการปกครองของไทย จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2479 ทำให้การควบคุมโรงเรียนจีนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และรัฐยังได้สนับสนุนให้มีการขยายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ส่งผลทำให้โรงเรียนเอกชนขยายออกไปอย่างกว้างขวาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526) ในปี พ.ศ.2480 รัฐบาลได้รับรองวิทยฐานะของโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับ

โรงเรียนของรัฐบาล และได้มีนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเอกชนมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ดังจะเห็นได้จากการให้มีระเบียบว่าด้วยการอุดหนุนโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2498 การประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2518 และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนนับตั้งแต่มีพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2461 เป็นต้นมา ได้ยึดกรอบนโยบายและกฎหมายของรัฐบาลมาโดยตลอดโดยเฉพาะเมื่อรัฐบาลกำหนดให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรวมทั้งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนได้ยึดถือปฏิบัติตามแนวนโยบายของรัฐบาลมาโดยตลอด จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ขึ้นมาเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษาของประเทศไทย ส่งผลทำให้การบริหารจัดการศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคล พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน พ.ศ.2525 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมจะถูกยกเลิก และมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนฉบับใหม่ขึ้นมาแทน ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ได้กำหนดไว้ว่า *ในการจัดการศึกษาให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเอกชนด้วย และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวดที่ 5 ส่วนที่ 3 ที่เกี่ยวกับวิธีการบริหาร และการส่งเสริมการจัดการ*

ศึกษาเอกชน มาตรา 43 “การบริหารและจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ” และ มาตรา 45 “ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18 (2) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบ ด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ” ซึ่งจะไปสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาเอกชน พ.ศ. 2550 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารและการจัดการศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัติ การศึกษาเอกชน พ.ศ.2525 นี้ มีอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การศึกษาในระบบโรงเรียน 2) การศึกษานอกระบบ โรงเรียน และ 3) การศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ ในการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน มีอยู่ 2 ประเภท คือ 1) ประเภทสามัญศึกษา ซึ่งจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อน ประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา และ 2) ประเภทอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน, 2528)

สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่าง มีคุณภาพ จำเป็นจะต้องอาศัยระบบบริหารจัดการที่ดี กระบวนการสำคัญจะส่งผลให้ระบบบริหารจัดการที่ดี คือ การบริหารวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการ ศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) เนื่องจากการบริหารวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ทุกชนิดในโรงเรียนอนุบาล เป็นจุดมุ่งหมายหลักของ สถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดสำคัญถึงความสำเร็จ ของการบริหารสถานศึกษา จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ส่วนใหญ่มี ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการบริหารหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้ การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนการสอน ครูไม่สามารถเตรียม

แผนการสอนได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับ ผิดชอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนค่อนข้าง ต่ำ ขาดสื่ออุปกรณ์ที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน ขาดเครื่องมือสำหรับใช้วัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน (ช่อรัตนดา เกศทอง, 2551) ดังนั้น จากเหตุผลและความ สำคัญของการบริหารการศึกษาเอกชนที่กล่าวมาข้างต้น เป็นแรงจูงใจทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาว่า ถ้า พิจารณาเฉพาะประเภทสามัญ ระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนเอกชน การบริหารวิชาการจะมียุทธศาสตร์ประกอบ อะไรบ้าง และควรได้รับการพัฒนาในด้านใดบ้าง เพื่อ นำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการจัดการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และ มีคุณภาพ มาตรฐานรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ในอนาคตได้ต่อไป

คำถามวิจัย

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงาน วิชาสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ควรมี อะไรบ้าง
2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับ โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ที่เหมาะสมควร เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการ บริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนใน จังหวัดแพร่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการ บริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน ใน จังหวัดแพร่

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับอนุบาล และไม่เพียงแต่เฉพาะโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่เท่านั้น แต่โรงเรียนอนุบาลของรัฐสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งโรงเรียนอนุบาลในสังกัดอื่นๆ ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดแพร่ เป็นรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเนื้อหาขององค์ประกอบ 2 ส่วน ดังนี้

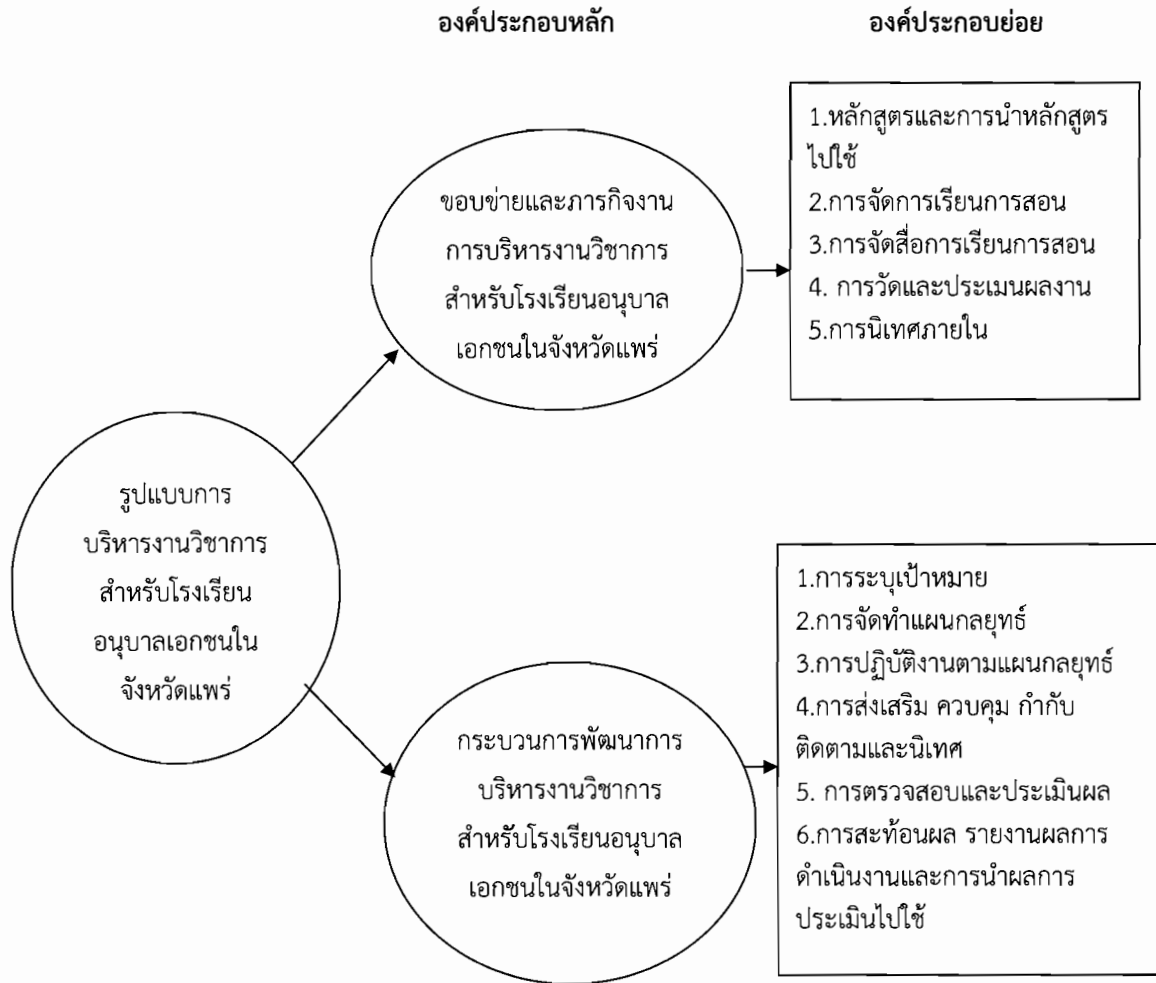
องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายและภารกิจงานการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลงาน และด้านกรณีศึกษาภายใน

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีทั้งหมด 5

ด้าน ได้แก่ การระบุเป้าหมาย การจัดทำแผนกลยุทธ์ การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ การส่งเสริมควบคุมกำกับ ติดตามและนิเทศ การตรวจสอบและประเมินผล และการสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้

2. ด้านประชากรและกลุ่มที่ศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน จำนวน 21 คน วิธีเลือกผู้เชี่ยวชาญใช้วิธีวิพากษ์ประเด็นปัญหา (Critical incident technique) คือเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยพิจารณาว่ามีความเชี่ยวชาญจริงๆ มา 1 คน ก่อนแล้วขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญให้แนะนำรายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนต่อไปอีก ท่านละ 3 ชื่อหรือมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จากนั้นขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านนั้นระบุชื่อผู้เชี่ยวชาญต่อไปอีกท่านละ 3 ชื่อ ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ไปจนได้ผู้เชี่ยวชาญมากพอ จึงนำรายชื่อผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นมานับความถี่ที่ซ้ำๆ กันเรียงลำดับที่ซ้ำกันจากมากไปหาน้อยจนได้รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตามที่ต้องการ ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการศึกษาคนแรกได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานวิชาการ จากนั้นใช้เทคนิคการบอกต่อ (Snowball) จนครบ 21 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

และการเลือกแบบบอกต่อ (Snowball Technique)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล 3 รอบ ดังนี้

รอบที่ 1 นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 21 คน เกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ 2 องค์ประกอบหลัก 11 องค์ประกอบย่อย คือ คือ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลงาน การนิเทศ

ภายใน การระบุเป้าหมาย การจัดทำแผนกลยุทธ์ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ การส่งเสริม ควบคุมกำกับ ติดตาม นิเทศ ตรวจสอบและประเมินผล การสะท้อน รายงานผล การดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้

รอบที่ 2 นำความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มาสร้างเป็นคำถามปลายเปิดแบบประมาณค่า (Rating Scale Questionnaire) โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา ก่อน โดยส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำผลมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1960) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9492

รอบที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากรอบที่ 2 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของแต่ละข้อคำถามที่ได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้มีการแสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่มพร้อมทั้งคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญ ในระบบที่ผ่านมา แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินใจอีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้าย โดยพิจารณาความเหมือนและความแตกต่างระหว่างคำตอบของตนเองและของกลุ่ม แล้วยืนยันว่าจะเอาคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลง หากผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบเดิมที่มีค่าอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้เชี่ยวชาญคนนั้นต้องให้เหตุผลประกอบด้วย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ขั้นตอนที่ 3 แสวงหาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ มาจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) เพื่อเสริมให้ระบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความคิดเห็นรูปแบบการการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ จากผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดแพร่ รวม 130 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละและอันดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อองค์ประกอบย่อยของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนในจังหวัดแพร่ โดยภาพรวม

ข้อที่	องค์ประกอบย่อยของรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดแพร่	ความคิดเห็น	
		ร้อยละ	อันดับ
1.	หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	46.83	11
2.	การจัดการเรียนการสอน	63.80	9
3.	การจัดสื่อการเรียนการสอน	47.60	10
4.	การวัดและประเมินผลงาน	69.83	8
5.	การนิเทศภายใน	79.06	7
6.	การระบุเป้าหมาย	84.76	3
7.	การจัดทำแผนกลยุทธ์	80.96	6
8.	การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์	70.48	5
9.	การส่งเสริม ควบคุมกำกับ ติดตามนิเทศ	86.68	2
10.	การตรวจสอบและการประเมินผล	86.70	1
11.	การสะท้อนผล รายงานผลงานดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้	82.86	4

ตารางที่ 1 แสดงว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ มีองค์ประกอบย่อย อันดับ 1 คือ การตรวจสอบและการประเมินผล อันดับ 2 คือ การส่งเสริม ควบคุมกำกับ ติดตามนิเทศ อันดับ 3 คือ การระบุเป้าหมาย อันดับ 4 คือ การสะท้อนผล รายงานผลงานดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ อันดับ 5 คือ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ อันดับ 6 คือ การจัดทำแผนกลยุทธ์ อันดับ 7 คือ การนิเทศภายใน อันดับ 8 คือ การวัดและประเมินผลงาน อันดับ 9 คือ การจัดการเรียนการสอน อันดับ 10 คือ การจัดสื่อการเรียนการสอน อันดับ 11 คือ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารงาน
วิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ ในภาพรวม

ข้อที่	องค์ประกอบย่อย	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
		5	4	3	2	1				
1	หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	90.77	9.23	-	-	-	4.91	.291	มากที่สุด	1
2	การจัดการเรียนการสอน	79.23	20.77	-	-	-	4.70	.289	มากที่สุด	3
3	การจัดสื่อการเรียนการสอน	63.08	36.92	-	-	-	4.59	.382	มากที่สุด	11
4	การวัดและประเมินผลงาน	66.92	33.08	-	-	-	4.66	.400	มากที่สุด	10
5	การนิเทศภายใน	69.23	30.77	-	-	-	4.67	.357	มากที่สุด	7
6	การระบุเป้าหมาย	80.00	20.00	-	-	-	4.74	.365	มากที่สุด	2
7	การจัดทำแผนกลยุทธ์	70.77	29.23	-	-	-	4.70	.369	มากที่สุด	4
8	การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์	69.23	30.77	-	-	-	4.67	.387	มากที่สุด	8
9	การส่งเสริม ควบคุมกำกับ ติดตามนิเทศ	66.92	33.08	-	-	-	4.63	.381	มากที่สุด	9
10	การตรวจสอบและ การประเมินผล	71.54	28.46	-	-	-	4.70	.392	มากที่สุด	5
11	การสะท้อนผล รายงานผลงานดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้	74.62	25.38	-	-	-	4.68	.379	มากที่สุด	6
	เฉลี่ย	75.38	24.62	-	-	-	4.71	.272	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อองค์ประกอบย่อยของการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ดังนี้ อันดับแรก หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อันดับ 2 การระบุเป้าหมาย อันดับ 3 การจัดการเรียนการสอน อันดับ 4 การจัดทำแผนกลยุทธ์ อันดับ 5 การตรวจสอบและการประเมินผล อันดับ 6 การสะท้อนผล รายงานผลงานดำเนินงานและการนำผลการประเมินไปใช้ อันดับ 7 การนิเทศภายใน อันดับ 8 การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ อันดับ 9 การส่งเสริม ควบคุมกำกับ ติดตามนิเทศ อันดับ 10 ด้านการวัดและประเมินผลงาน อันดับ 11 ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดแพร่ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก มี 11 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. องค์ประกอบหลักที่ 1 ขอบข่ายรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลงาน และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา 2. องค์ประกอบหลักที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน มี 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การระบุเป้าหมาย 2) การจัดทำแผนกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ 4) การส่งเสริม ควบคุมกำกับ

ติดตามและนิเทศ 5) การตรวจสอบและการประเมินผล และ 6) การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้

2. การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดแพร่ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 8 คน พบว่า ทุกคนมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีความเหมาะสม

3. การประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ ในจังหวัดแพร่ ทั้ง 130 คน พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้าน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดแพร่ พบว่ามี 2 องค์ประกอบหลัก 11 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. องค์ประกอบหลักที่ 1 ขอบข่ายรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1) หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การจัดสื่อการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผลงาน และ 5) การนิเทศการศึกษา 2. องค์ประกอบหลักที่ 2 กระบวนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชน มี 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การระบุเป้าหมาย 2) การจัดทำแผนกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ 4) การส่งเสริมควบคุมกำกับ ติดตามและนิเทศ 5) การตรวจสอบและการประเมินผล และ 6) การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์ประกอบหลักทั้ง 2 องค์ประกอบเป็นปัจจัย

ที่เป็นหัวใจของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิสมัย วุฒิพรพงษ์ (2540) และศิริพร จันทโชติ (2543) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการนิเทศภายใน

สำหรับองค์ประกอบย่อยของแต่ละองค์ประกอบหลักซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของกระบวนการในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนการสอน การเตรียมแผนการสอนให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่ครูรับผิดชอบ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน เครื่องมือสำหรับใช้วัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ กัลยา ปรีชากุล (2553) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการติดตามและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลอุบลรัตน์ โดยใช้รูปแบบ KALAYA Model กระบวนการกำกับติดตามการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การจัดการระบบ จัดทำแผน กำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเป้าหมายโดยเน้นการมีส่วนร่วม

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่พัฒนาขึ้นโดยรวมและรายองค์ประกอบหลักทั้งสององค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และผู้ประเมินมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่มีความเป็นไปได้ สามารถนำไปปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่สร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างที่ดี

ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและปรับปรุงแล้ว ครอบคลุมภารกิจงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน มีรูปแบบการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ซึ่งอันจะก่อให้เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดหลักการและแนวคิดในการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ยึดหลักให้สถานศึกษาบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่จะส่งผลให้โรงเรียนอนุบาลเอกชนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำรูปแบบการบริหารวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดอื่น ๆ ทางภาคเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความมั่นใจในการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนอนุบาลเอกชน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.2 หากในอนาคตมีการกระจายอำนาจ

ทางการบริหารจัดการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมดแล้ว ควรนำรูปแบบการบริหารวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณาประกอบการตัดสินใจเลือกรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของระดับอนุบาลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยดัชนีชี้วัดที่มีอิทธิพลต่อการ

บริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดสื่อการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอน ในเชิงลึกในแต่ละด้านของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแต่ละองค์ประกอบให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่แต่ละแห่งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อ

กระบวนการพัฒนาการจัดสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริม ควบคุม กำกับ ติดตามการนิเทศ และการวัดและประเมินผล ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดแพร่

เอกสารอ้างอิง

กรมศิลปากร. (2509). *ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 32 เล่มที่ 19*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา. กระทรวงศึกษาธิการ.

จำรัส นองมาก. (2538). *การรับรองมาตรฐานโรงเรียนเอกชน แนวทางพัฒนาเพื่อเสริมบทบาทการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

ช่อรัตนดา เกศทอง. (2551). *การนำเสนอรูปแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์.

ระลึก ธาณี. (2522). *นโยบายการจัดการศึกษาภาคบังคับของไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ.2475 – 2503)*. ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.*
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก:
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2528). *การศึกษาเอกชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ ฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.*
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *การศึกษา: รากฐานประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.
ลาดพร้าว.*
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2547). *ทูนมนุษย์กับการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากร
บุคคล. กรุงเทพฯ: พี.เอ.สีฟวิง.*
- Cronbach, L. J. (1960). *Essential of psychological testing.* New York : Harper International Edition
Harper & Row. Crisco, James Jeffrey.